

EGER

MEGYEI JOGÚ VÁROS

ÖNKORMÁNYZATA KÖZGYŰLÉSE

EGRI ÉRTÉKTÁR BIZOTTSÁGA

3300 EGER, DOBÓ TÉR 2.

1. napirend

Előterjesztés „Apor Elemér munkássága” Eger Települési Értéktárba történő felvételéről

Tisztelt Bizottság!

Dr. Cs. Varga István irodalomtörténész elkészítette az „Apor Elemér munkássága” javaslatlételi dokumentációját (nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerint, kulturális örökség).

Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképes dokumentációja és a javaslatlételi lap szabályos, a magyar nemzeti értékekről és a hungarikumokról szóló 2012. évi XXX. törvénynek megfelel. A megfelelést valószínűsítő dokumentum, a támogató, ajánló levél mellékelve, amelyek a javaslatához csatolt fényképek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozattal együtt képezik az Értéktárba javasolt dokumentáció részét (1-5 melléklet).

A javaslatlétel rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása:

Dr. Kapor Elemér (írói nevén Apor Elemér) költő, író, szerkesztő 1907. március 19-én született Rimaszombatban. Édesapja tisztviselő volt, aki Makó után Egerben telepedett le. Érettségi után az Egeri Jogakadémiára jelentkezett. Egyre népszerűbb szerző lett a város irodalmi köreiből, elnyerte a Gárdonyi Társaság irodalmi pályázatának első díját is. Szegeden szerezte meg jogi diplomáját, de újságíró lett. 1928-ban került az Egeri Népújsághoz, amely 1929-től Eger címmel jelent meg. Újságíróként részt vett az egeri vár régészeti feltárásában is. Az újságírás és az irodalom mellett nagy szenvedélye volt a színjátszás. Rendezőként és színészként is részt vett az Egeri Műkedvelők Köre előadásain. Apor Elemér az 1882-ben alapított Egeri Dalkörnek is szólistája volt. Frank Tivadar felkérésére ő készítette Egerről az első hangosfilmet. Ő írta a film forgatókönyvét, de a filmfelvételek helyszíneinek a kiválasztásában is közreműködött. Apor Elemér megírta a Dalkör és a Színjátszó Társaság történetét is. Igazi szenvedélye azonban az irodalom volt, tagja volt a Nyugat utáni harmadik nemzedéknek, de Budapesttől távol nagyon nehezen tudott érvényesülni. Első verseskötete, a *Mindenki nagynak születik* 1935-ben jelent meg. Költői (és emberi) pályáját azonban a néhány évvel később kitört világháború derékba törte. 1944 őszén elvitték katonának, majd szovjet hadifogságba esett. Hazatérése után bíróság elé állították és koholt vádak alapján egy évre internálták. Szabadulása után egzisztenciálisan is nehéz helyzetbe került, irodalmi terveivel nem foglalkozhatott.

Valóban az asztalfióknak írt, második kötete, a *Mindenütt téged kerestelek* című válogatás 53 esztendővel az első kötet után jelent meg a Magvetőnél 1988-ban. Levéltári kutatómunkája eredmény lett az 1988-as *Kisváros a felhők fölött* című munka, amelyben a városról szóló helytörténeti cikkeit adta közre. Műve olvasmányos, de tudományos igényű írásokat tartalmazó hasznos válogatás. A *Feje fölött a pallos árnyéka* 1992-ben jelent meg, ez a regénye Dobó István életéről szól.

Fontos irodalomtörténeti adalék Apor pályájához, hogy ő fedezte fel Kálnoky Lászlót, ő közölte először a tehetséges fiatal költő verseit. Kálnoky László nem tagadta meg mesterét-barátját, Apor rehabilitációjában mérföldkő volt az 1982-es esztendő, amikor Kálnoky az *Élet és Irodalomban* közli Adósság című versét, amelyben az akkor 75 éves egri költőt köszönti. Összegyűjtött verseinek kötete (*Pont a semmi falán*) 1996-ban látott napvilágot. 2000. január 8-án, életének 93. évében hunyt el Egerben. A Hatvani temetőben nyugszik.

Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett:

Napjainkban Apor Elemér testesíti meg Gárdonyi igazát: nem születhet mindenki Egerben, de kivívhatja az egri nevet. 1991-ben Apor Elemér Eger díszpolgára lett, 1992-ben pedig a Magyar Köztársaság Arany Érdemkeresztjével tüntették ki, munkássága elismeréséért.

Kérem a Tisztelt Bizottságot, hogy az „Apor Elemér munkássága” javaslatot saját hatáskörében eljárva fogadja el és az Egri Értéktár nemzeti értékei közé vegye fel.

Eger, 2017. október 02.

Bátori István
elnök

Határozati javaslat:

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése Egri Értéktár Bizottsága saját hatáskörben eljárva a „Apor Elemér munkássága” javaslatot helyi nemzeti értéként az Egri Értéktárba felveszi.

Felelős: Bátori István
Egri Értéktár Bizottság elnöke

Határidő: 2017. december 31.